

Agro-ecologie (I700256)

Cursusomvang *(nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)*

Studiepunten 3.0 **Studietijd 90 u**

Aanbodsessies in academiejaar 2023-2024

A (semester 2) Nederlands Gent

Lesgevers in academiejaar 2023-2024

Haesaert, Geert	LA21	Verantwoordelijk lesgever
D'Haene, Eline	LA21	Medewerker

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2023-2024

	stptn	aanbodsessie
Master of Science in de biowetenschappen: land- en tuinbouwkunde (afstudeerrichting plantaardige en dierlijke productie)	3	A
Master of Science in de biowetenschappen: land- en tuinbouwkunde (afstudeerrichting tuinbouwkunde)	3	A

Onderwijstalen

Nederlands

Trefwoorden

Agro-ecologie - Teeltsystemen – voedselsystemen - duurzaamheid

Situering

Agro-ecologie wordt op uiteenlopende manieren gedefinieerd. In de engste betekenis van het woord, slaat agro-ecologie op de toepassing van ecologische concepten en principes op het beheer en ontwerp van agro-ecosystemen. Doorheen de tijd is echter ook aandacht voor socio-economische en politieke aspecten centraal komen te staan binnen agro-ecologie. Agro-ecologie kan gezien worden als een wetenschap, een set van principes en praktijken – met andere woorden een landbouwbenadering – en een socio-politieke beweging. Belangrijk is dat agro-ecologie geen specifieke productiemethode is met een lastenboek, maar een gedachtegoed, een holistische visie op het landbouw- en voedselsysteem. Agro-ecologie heeft hierbij de ambitie om de landbouwproductie en voedselsystemen duurzamer (volgens de 3 P's) te maken waarbij een holistische systeembenadering centraal staat, gebaseerd op traditionele en lokale kennis, agro-ecologische landbouwpraktijken, korte en lokale vermarkingsketens en met beperking van externe inputs.

Inhoud

- Begripsomschrijving van agro-ecologie: evolutie van het begrip en onderliggende principes
- Positie van agro-ecologische versus conventionele benaderingen
- Agro-ecologie in de context van aanverwante begrippen als biologische landbouw, biodynamische landbouw, permacultuur, regeneratieve landbouw, agroforestry...
- Ontwerp en beheer van agro-ecologische teeltsystemen met aandacht voor bodem, mineralencyclus, waterbeheer, gewasbescherming, plantenveredeling in een agro-ecologisch perspectief
- Sociale, politieke en economische dimensies van agro-ecologische landbouw- en voedingssystemen
- Van wetenschappelijk concepten naar de praktijk: voorbeelden van initiatieven en bedrijfsmodellen gestoeld op agro-ecologische principes
- Constructief kritische reflecties over betekenis en potentieel van agro-ecologie in de praktijk

Begincompetenties

Dit opleidingsonderdeel bouwt verder op de eindcompetenties van plantkunde en plantenfysiologie, fytotechnie en ecofysiologie, tuinbouwplantenteelt, gewasbescherming, plantenvoeding en bodembeheer.

Eindcompetenties

- 1 Teelt- en voedselsystemen kritisch analyseren op en aandacht hebben voor duurzaamheidsfactoren (ecologisch en sociaal en economisch) en het belang van bredere contextuele factoren
- 2 Inzicht intoepassing van agro-ecologische principes en een agro-ecologisch teeltconcept uitwerken en implementeren in de praktijk waar deverschillende agro-ecologische principes in worden geïntegreerd
- 3 Het uitwerken en aanreiken van goed onderbouwde en gestaafde optimalisaties/oplossingen/alternatieven aan specialisten en niet-specialisten die bijdragen aan een duurzaam agro-voedselsysteem

- 4 Helder communiceren over de wetenschappelijke basis en de concrete praktijken van agro-ecologie en de complexiteit van een duurzaam agro-voedselsysteem

Creditcontractvoorwaarde

Toelating tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is mogelijk mits gunstige beoordeling van de competenties

Examencontractvoorwaarde

Dit opleidingsonderdeel kan niet via examencontract gevolgd worden

Didactische werkvormen

Excursie, Hoorcollege

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

cursus wordt geïllustreerd met up-to-date slides en opnames
Studenten zullen zelf via microteaching bepaalde materie verwerken, presenteren voor en uitwisselen met de groep via interactieve sessies
Excursies worden georganiseerd naar agro-ecologische bedrijven, organisaties en indien mogelijk evenementen
Studenten zullen zelfstandig werk verrichten tijdens het uitwerken van een individuele respons paper

Leermateriaal

Cursus, slides en achtergronddocumentatie (dit laatste is vaak in het Engels) die ter beschikking zullen worden gesteld op Ufora. Er zijn dus geen directe kosten verbonden aan dit vak. Voor de excursies worden bussen ingelegd, en indien niet mogelijk, kan het wel zijn dat de student op eigen houtje op de excursieplaatsen moet geraken.

Referenties

Gespecialiseerde tijdschriften en (hand)boeken. De exacte referenties zullen terug te vinden zijn in het lesmateriaal dat ter beschikking wordt gesteld.

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

Permanente mogelijkheid tot vraagstelling, opvolging alsook feedforward en feedback voor microteaching en respons paper via e-mail, tijdens de hoorcolleges of op afspraak (online of fysiek)

Evaluatiemomenten

periodegebonden en niet-periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Schriftelijke evaluatie met open vragen

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Examen in de tweede examenperiode is enkel mogelijk in gewijzigde vorm

Toelichtingen bij de evaluatievormen

Theorie: Mondeling examen met open vragen

NPE: Participation and werkstuk

Het werkstuk is het schrijven van een individuele respons paper waarvan de beoordelingscriteria bij aanvang van het vak op Ufora worden gedeeld

Participatie wordt beoordeeld tijdens microteaching en de excursies. Hierbij wordt gelet op aanwezigheid alsook inzet van de student. Ook voor deze evaluatievorm zullen beoordelingscriteria op Ufora worden gezet

Eindscoreberekening

Het eindcijfer zal berekend worden als volgt: 50% mondeling examen, 25% werkstuk en 25% participatie

Wanneer men niet deelneemt aan de evaluatie van één of meerdere onderdelen, of men behaalt minder dan 8/20 (niet afgerond) op één of meerdere onderdelen, kan men niet meer slagen voor dit opleidingsonderdeel. Indien de eindscoreberekening toch 10 (of meer) op 20 zou bedragen, wordt dit teruggebracht naar 9/20.